

# PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ GIÁO VIÊN ĐÁP ỨNG YÊU CẦU DẠY HỌC 2 BUỔI/NGÀY Ở CẤP TIỂU HỌC

ThS. LÊ VĂN CHÍN  
Sở GD&ĐT Bến Tre

Ngày nay, thế giới có những biến đổi nhanh chóng, với sự phát triển mạnh mẽ về khoa học, kĩ thuật và công nghệ, sự hình thành nền kinh tế tri thức, toàn cầu hóa trở thành một xu thế tất yếu khách quan. Tình hình đòi hỏi con người phải thay đổi tư duy kịp thời, nhất là cách nhìn, tầm nhìn và yêu cầu cao về sự thích nghi. Ngay từ bậc tiểu học, giáo dục đã phải mang đặc tính kết hợp lí thuyết, công nghệ, thực hành và thủ công. Giáo dục không chỉ dạy cho học sinh có học vấn, phải thực hành, thực nghiệm để có tay nghề, vào đời có thể lao động được ngay, không bỏ ngỡ. Phát triển giáo dục phải gắn liền với phát triển kinh tế- xã hội. Giáo viên phải được đào tạo để trở thành những nhà giáo dục hơn là những chuyên gia truyền đạt tri thức. Việc giảng dạy phải thích nghi với người học chứ không phải buộc người học tuân theo các quy định có sẵn từ trước theo thông lệ cổ truyền.

Trước yêu cầu đổi mới và hội nhập, nguồn lực con người Việt Nam càng trở nên có ý nghĩa hết sức quan trọng, quyết định sự thành công của công cuộc phát triển đất nước. Chính vì thế, giáo dục, đào tạo phải đổi mới, nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế- xã hội của đất nước. Để thực hiện mục tiêu đào tạo thế hệ con người Việt Nam mới, cần có sự chuyển biến về chất lượng đào tạo trong các nhà trường phổ thông. Trong đó, cần nâng cao chất lượng giáo dục cấp tiểu học. Trước hết là xây dựng đội ngũ giáo viên tiểu học đủ về số lượng và đảm bảo về chất lượng để triển khai dạy học 2 buổi/ ngày ở cấp tiểu học.

Mục tiêu của giáo dục tiểu học là phấn đấu đến năm 2020, có 90% học sinh tiểu học được học 2 buổi/ ngày. Để đạt được mục tiêu trên, giải pháp về đội ngũ giáo viên là một yêu cầu bức thiết đang đặt ra cho ngành giáo dục.

Định mức giáo viên trên lớp đối với lớp học 2 buổi/ ngày theo quy định tại Thông tư liên tịch số 35/2006/TTLT-BGDĐT-BNV ngày 23 tháng 8 năm 2006 của Bộ Giáo dục- Đào tạo và Bộ Nội vụ là không quá 1,5 giáo viên/ lớp (chưa tính giáo viên dạy các môn tự chọn). Quy hoạch đội ngũ giáo viên tiểu học phải đủ về số lượng và không ngừng được nâng cao chất lượng. Trong đó, vừa đảm bảo giáo viên dạy nhiều môn, vừa

đảm bảo giáo viên dạy các môn chuyên, giáo viên dạy môn tự chọn, nhằm đáp ứng yêu cầu giáo dục toàn diện cho học sinh tiểu học.

Để thực hiện quy hoạch đội ngũ giáo viên tiểu học đáp ứng cho yêu cầu dạy học 2 buổi/ ngày, cần thực hiện các bước:

### **Bước 1: Các cấp quản lí xây dựng quy hoạch**

Khi thực hiện quy hoạch đội ngũ giáo viên tiểu học, cần dựa vào:

- Tiêu chuẩn định mức giáo viên/ lớp học và tiêu chuẩn số tiết của giáo viên tiểu học/ tuần theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD-ĐT) và Bộ Nội vụ. Trong đó, cần xem xét cơ cấu giáo viên theo nhu cầu của từng trường;

- Số trường, lớp tổ chức dạy học 2 buổi/ ngày trong từng huyện dựa trên kế hoạch 5 năm và kế hoạch hàng năm của từng trường;

- Dạy tiếng Anh tiểu học dựa trên kế hoạch triển khai Quyết định số 1400/2008/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án dạy và học ngoại ngữ trong hệ thống giáo dục quốc dân giai đoạn 2008- 2020 và kế hoạch đưa tin học vào dạy trong trường tiểu học;

- Cơ cấu chuyên môn của giáo viên tiểu học hiện có và nhu cầu giáo viên dạy các môn chuyên, môn tự chọn trong giai đoạn từ nay đến 2020;

- Cơ cấu độ tuổi giáo viên tiểu học hiện có để tính đến tuổi về hưu hàng năm của giáo viên...

Từ những căn cứ trên, các cấp tiến hành rà soát số lượng giáo viên hiện có so với yêu cầu phát triển trường, lớp dạy 2 buổi/ ngày để xác định nhu cầu giáo viên. Trên cơ sở đó, lập kế hoạch tuyển dụng, thu hút và điều chuyển giáo viên. Việc lập quy hoạch đội ngũ giáo viên tiểu học đáp ứng yêu cầu dạy học 2 buổi/ ngày phải được thực hiện cho từng giai đoạn, mỗi giai đoạn là 5 năm. Đồng thời phải có kế hoạch thực hiện hàng năm ở từng đơn vị cụ thể.

Chất lượng lớp 1 ở cấp tiểu học rất quan trọng. Đây là khối lớp trang bị những kiến thức, kĩ năng cơ bản ban đầu cho học sinh. Học sinh học tốt lớp đầu cấp sẽ là điều kiện để học tốt ở các lớp trên. Vì thế,

cần tổ chức dạy 2 buổi/ ngày cho học sinh tiểu học ngay từ lớp 1.

### **Bước 2: Các cấp quản lý thực hiện quy hoạch**

Thực hiện quy hoạch đội ngũ giáo viên phải được thực hiện đồng bộ từ các cấp quản lý giáo dục, cơ sở là hiệu trưởng các trường tiểu học đến các cấp quản lý cao hơn. Cụ thể là:

#### **\* Các trường tiểu học**

Trường tiểu học phải xây dựng quy hoạch phát triển số lượng giáo viên đáp ứng yêu cầu dạy học 2 buổi/ ngày của nhà trường. Việc quy hoạch, phát triển đội ngũ giáo viên của nhà trường cần được thực hiện theo các yêu cầu:

- Đối với quy hoạch dài hạn, hiệu trưởng nhà trường phải thực hiện dự báo về nhu cầu số lượng giáo viên để phát triển lớp học 2 buổi/ngày. Trên cơ sở xem xét các điều kiện về cơ sở vật chất, nhu cầu học 2 buổi/ngày và các điều kiện khác có liên quan; từng trường tiểu học cần xây dựng kế hoạch trong 5 năm và hàng năm. Trong quy hoạch cần xác định nhu cầu giáo viên từng năm học để làm cơ sở cho việc đề xuất các giải pháp bổ sung giáo viên;

- Hiệu trưởng dựa vào nhu cầu cần tuyển dụng để báo cáo về Phòng GD-ĐT xin bổ sung giáo viên.

Để làm tốt công tác quy hoạch đội ngũ giáo viên, yêu cầu đặt ra là cần phân cấp mạnh cho hiệu trưởng các trường tiểu học trong việc thực hiện quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm. Đồng thời, cần có giải pháp nâng cao năng lực cho hiệu trưởng trường tiểu học để có thể hoàn thành tốt nhiệm vụ.

#### **\* Phòng GD-ĐT các huyện, thị (thành phố)**

- Quy hoạch đội ngũ giáo viên đáp ứng yêu cầu dạy học 2 buổi/ ngày trên cơ sở xây dựng kế hoạch phát triển về mặt số lượng trong từng giai đoạn. Thực hiện việc sắp xếp, điều động từ nơi thừa sang nơi thiếu, xây dựng kế hoạch tuyển dụng giáo viên hàng năm dựa trên nhu cầu thực tế dạy học 2 buổi/ ngày của từng trường tiểu học trong huyện;

- Trong bố trí giáo viên, cần căn cứ vào số lớp học 2 buổi/ngày, đảm bảo tỉ lệ giáo viên trên lớp theo quy định của Bộ GD-ĐT. Tuy nhiên cần xem xét thêm quy mô số lớp, số học sinh được học cả ngày và các trường tiểu học có nhiều điểm trường cách xa trung tâm để bố trí giáo viên cho phù hợp;

- Để nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, trong bố trí giáo viên cần xem xét có giáo viên dạy nhiều môn và giáo viên dạy môn chuyên, giáo viên dạy các môn tự chọn;

- Việc tuyển dụng giáo viên cần phân cấp mạnh cho các trường tiểu học theo tinh thần Thông tư liên

tịch số 07/2009/TTLT-BGDĐT-BNV ngày 15 tháng 4 năm 2009 của Bộ GD-ĐT và Bộ Nội vụ về "Hướng dẫn thực hiện quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm về thực hiện nhiệm vụ, tổ chức bộ máy, biên chế đối với đơn vị sự nghiệp công lập giáo dục và đào tạo".

#### **\* Đối với Sở GD-ĐT và Sở Nội vụ**

- Hai sở phối hợp với nhau trong việc đề xuất các chính sách giúp Phòng GD-ĐT các huyện, thị thực thi việc điều chuyển giáo viên cho hợp lý; tham mưu cho Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh phê duyệt hình thức tuyển dụng viên chức cho phù hợp với tình hình thực tế của địa phương;

- Đề xuất cơ chế hợp đồng cán bộ ngoài ngành hoặc những người tình nguyện tham gia giảng dạy đối với các môn năng khiếu, môn tự chọn... nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển toàn diện cho học sinh.

Trên cơ sở nhu cầu bổ sung giáo viên hàng năm, trình UBND tỉnh đề ra chủ trương đào tạo, bồi dưỡng giáo viên, đáp ứng yêu cầu phát triển giáo viên của tỉnh; đồng thời, tham mưu, đề xuất các chính sách để thu hút học sinh giỏi vào ngành sư phạm, thu hút sinh viên tốt nghiệp loại khá, giỏi về công tác tại vùng sâu, vùng xa, làm giảm khoảng cách chất lượng giữa các vùng, miền.

#### **\* Đối với Ủy ban nhân dân tỉnh**

- Căn cứ vào nhu cầu về số lượng giáo viên tiểu học, UBND tỉnh giao nhiệm vụ cho các trường sư phạm tiến hành đào tạo hoặc liên kết đào tạo giáo viên theo yêu cầu. Đồng thời chỉ đạo việc bồi dưỡng giáo viên, đáp ứng yêu cầu giảng dạy; đảm bảo giáo viên đạt chuẩn về trình độ chuyên môn và đủ về loại hình;

- Trẻ hóa đội ngũ và thay thế dần số giáo viên tiểu học không đủ năng lực giảng dạy là yêu cầu đặt ra cho giáo dục tiểu học hiện nay. Cùng với việc đào tạo bổ sung giáo viên *đảm bảo đạt chuẩn về trình độ đào tạo và đáp ứng được yêu cầu chuẩn nghề nghiệp, phải kết hợp với công tác bồi dưỡng giáo viên*, đáp ứng yêu cầu dạy học 2 buổi/ngày và nâng cao chất lượng giáo dục. Tiến hành chỉ đạo việc rà soát, giải quyết chính sách đối với số giáo viên có năng lực chuyên môn yếu kém và xem đây là giải pháp cần được tiến hành thường xuyên.

#### **\* Đối với Bộ GD-ĐT**

- Để đảm bảo đủ giáo viên đáp ứng cho yêu cầu phát triển trường, lớp dạy học 2 buổi/ ngày và không ngừng nâng cao chất lượng giáo dục tiểu học, Bộ GD-ĐT cần quy hoạch hệ thống các trường đại học sư phạm trực thuộc Bộ, các Viện... để đào tạo giáo viên; trong đó có đào tạo giáo viên tiểu học, đáp ứng nhu cầu giáo viên theo từng vùng, miền;

- Tiếp tục đầu tư cơ sở vật chất, củng cố đội ngũ giảng viên, tăng cường các chính sách cho các trường, khoa sư phạm; đảm bảo việc đào tạo giáo viên tiểu học đủ về số lượng và mạnh về chất lượng;

- Bổ sung định mức giáo viên đối với các trường tiểu học có dạy tin học, ngoại ngữ.

**Bước 3: Đánh giá, điều chỉnh quy hoạch**

Sở GD-ĐT kiểm tra việc thực hiện chủ trương của tỉnh về quy hoạch đội ngũ giáo viên tiểu học đáp ứng cho yêu cầu phát triển trường, lớp dạy học 2 buổi/ ngày của các Phòng GD-ĐT.

Phòng GD-ĐT rà soát lại kết quả thực hiện quy hoạch của huyện để xin ý kiến UBND huyện và Sở GD-ĐT khi gặp khó khăn và tiếp tục điều chỉnh những bất hợp lí trong quy hoạch cho năm học sau.

**TÀI LIỆU THAM KHẢO**

1. Ban chấp hành Trung Ương (2009), *Thông báo kết luận của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết Trung ương 2 (khóa VIII), phương hướng phát triển giáo dục và đào tạo đến năm 2020.*
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2000), số 22/2000/QĐ-BGD-ĐT ngày 11/7/2000, *Quyết định của Bộ trưởng Bộ GD-ĐT về việc Ban hành Điều lệ trường tiểu học, Hà Nội.*
3. Phạm Minh Hạc, Trần Kiều, Đặng Bá Lâm, Nghiêm Đình Vỹ, *Giáo dục thế giới đi vào thế kỉ XXI*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2002.
4. Nguyễn Vinh Hiển, *Dạy học trên 5 buổi/ tuần, hướng tới dạy học cả ngày ở tiểu học*, Chuyên đề giáo dục tiểu học, Tập 44, 2010.
5. Nguyễn Tùng Lâm, *Giáo dục Việt Nam trước xu thế hội nhập*. Tạp chí Quản lí giáo dục số 8, 2010.
6. Đặng Huỳnh Mai (chủ biên), *Một số vấn đề về đổi mới quản lí giáo dục tiểu học vì sự phát triển bền vững*, NXB Giáo dục.
7. *Luật Giáo dục*, NXB Giáo dục Quốc gia, Hà Nội, 2005.
8. Trần Thế Sơn, *Dạy học 2 buổi/ ngày, giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục tiểu học*, Chuyên đề giáo dục tiểu học, Tập 44, 2010.

**SUMMARY**

One of the goals of our primary education is: to the year of 2020, 90% of primary students will take full-day learning at school. To attain the above goal, according to the author, it is necessary to take 3 steps of teacher planning as follows: Step1: Administrators make the planning; Step 2: Administrators implement the planning; Step 3: To adjust the planning.

**PHÁT TRIỂN SÁCH...**

(Tiếp theo trang 29)

hợp.Với khối lượng tư liệu thông tin lớn, phong phú và đa dạng, sách in khó có thể đáp ứng được, thay vào đó chỉ cần 1 đĩa CD rất gọn nhẹ và tiện sử dụng sẽ giúp GV rất nhiều trong dạy học Ngữ văn.

Để xác định hướng phát triển SGK theo yêu cầu đổi mới PPDH, chúng tôi cho rằng cần nghiên cứu từ hai phương diện:

- Nội dung, cấu trúc và cách thức trình bày của SGK;

- Sự kết hợp giữa SGK với công cụ hỗ trợ, chủ yếu là các sản phẩm ICT.

Với môn Ngữ văn ở trường THPT, ở phương diện thứ hai, chúng tôi đã nêu một số ứng dụng kết hợp giữa SGK và các sản phẩm của ICT. Còn lại, phương diện thứ nhất – phương diện cơ bản, chủ yếu, lại phụ thuộc rất nhiều vào những định hướng đổi mới về nội dung của CT và SGK sắp tới.

**TÀI LIỆU THAM KHẢO**

1. Bộ sách *Ngữ văn THCS và THPT Việt Nam (SHS và SGK)* sau 2000.
2. *The Language of Literature* – 2002, California Teacher's Edition, Grade 10- Mc. Dougal Littell - a Houghton Mifflin Company- USA
3. *Littérature (des textes aux séquences) 2<sup>de</sup>* – 2004, H.Sabbah - Hatier, Paris
4. *The Language of Literature* – 2006, Illinois Teacher's Edition, Grade 7 - Mc. Dougal Littell - a Houghton Mifflin Company – USA
5. *Literature - American Literature* - 2008 (Teacher's Edition)- Mc.Dougal. USA
6. <http://www.Classzone.com>
7. <http://www.holtmcdougal.hmhco.com>
8. <http://www.teacherseditioneducational.com>

**SUMMARY**

Based on the introduction of the teacher manual for English Arts the author presents some concrete orientations for the development of Vietnamese Studies for teacher in line with integration requirements, some forms of linking teacher manual and ICT products in drafting.